

Kültéri díszítőkö burkolatok

Az elmúlt években ugrásszerűen megnőtt Magyarországon a természetes, illetve hasított felületű kövek építőipari alkalmazása. Párhuzamosan a kereslet bővülésével a hazai kőfeldolgozóknál kívüli sokféle importanyaggal is lehet találkozni

A természetes kövek térburkolatként való felhasználásánál körültekintően kell eljárni. Mind az adott kőanyag tulajdonságai, mind a lerakás módja alapvetően meghatározza, milyen tartós térburkolatot tudunk készíteni.

A Kárpát-medence időjárása felettebb mostohán bánik a burkolóanyagokkal. Bár a tavalyi tél igen enyhe volt, extrém esetben akár százszor is megfagyhat, illetve felengedhet egy felület.

Ennek ellenére mégis van lehetőségünk arra, hogy kerti útjainkat, járdáinkat, kocsibejáróinkat versenyképes árú hazai természetes burkolattal lássuk el.

- Térburkolatok, kocsibejárók építésénél, illetve egyéb vízszintes burkolatoknál javasoljuk a friss betonnal egyidejűleg lerakni a kőlapokat – gumikalapáccsal beütögetve –, vagy a már meglévő betonlajzat esetén utólag cementes ágyazóhabarcsba, illetve flexibilis, fagyálló ragasztóba történhet a lerakás. A burkolatnak minimális lejtést kell biztosítani. Fugázás minden esetben csak telifugás lehet, továbbá szintbe hozott, hogy a víz ne tudjon a burkolaton megállni. Fontos továbbá, hogy az egyes darabok nem érjenek egymáshoz, a fuga vegye mindegyik darabot körbe.
- Csak megfelelő vastagságú, minimum 3–5 cm vastag követ szabad felhasználni.
- Térburkolatok, és egyéb nagyfelületű burkolatok készítésénél a

Mediterrán kőburkolat fuga nélkül ú.n. „szárazon rakva”

Térburkolat hasított homokkőből betonágyba fektetve

Térburkolat hasított homokkőből kombináltan betonágyba, illetve kavicságyba fektetve

Terasz lépcső- és falburkolat hasított homokkőből

megfelelő dilatációról mindig gondoskodni kell. A dilatáció egy rugalmas anyaggal kitöltött hézag, amely a hó miatti anyagtagulást kompenzálja.

Vízszintes felületű homokkőburkolatoknál a homokágyba történő fektetést csak abban az esetben javasoljuk, ha a vízvezetés biztosítására megfelelő szűrőréteg kerül alá lefektetésre és a kőzet vastagsága legalább 8 cm. E vízáteresztő réteg (pl. kavicságy), amely a hólet átengedi, így az nem tud a burkolat alatt megfagyva kárt tenni. A hazai édesvízi mészköveknél – annak nagyobb hajlítózsilárdsága miatt – a szükséges vastagság pár centivel kevesebb is lehet.

A folytatásban a nyers felületű kövek falburkolóként való felhasználásával kapcsolatos szempontok közül tekintünk át – a teljesség igénye nélkül – néhányat.

Nyers felületűnek azt a díszítőkövet tekintjük, amelyet nem csiszoltak, illetve políroztak, látható felületük hasított, tört, esetleg fűrészelt. Ezeknél a termékeknél a kőanyag színén kívül a felület egyenetlensége is hozzájárul az esztétikai összehatás kialakulásához.

Közvetlajdonságok tekintetében a falburkolásra felhasznált kövekkel szembeni elvárások kevésbé szigorúak, mint a térburkolatok

Fűrészelt lap-, illetve tömblépcsők kvarcos homokkőből

Burkolatok

Térburkolat hasított homokkőből betonágyba fektetve

esetében. Gondoljunk bele, hogy míg egy térburkoló kőnek ellen kell állnia a rajta naponta megolvadó és megfagyó hólének, vagy akár a teherautó jelentette terhelésnek, addig egy falburkoló követ maximum a csapóeső áztatja. Belső térben pedig még a fagyállóság sem lényeges szempont.

Külső térben előszeretettel használunk terméskövet kerítések, támfalak, lábazatok és egyéb kerti tárgyak építésére. A terméskő, mint falazóanyag sokáig volt meghatározó építőanyaga az emberiségnek. Ma is valahol ezeket a természetes felületeket próbáljuk reprodukálni, amikor burkolatként természetes követ alkalmazunk. A terméskő falazat építésének azonban több akadálya lehet, mint például a kivitelezés munkai igényessége, a megfelelő szakember hiánya, vagy a távollévő bányából való szállítás magas költsége. Ekkor ugyanis a fal szinte teljes volumenét természetes kőből építjük fel.

A díszítőkövek belsőépítészeti felhasználására is egyre több példát látunk. Ilyen esetben az épület stílusán és fal színén kívül a tervezett bútorokhoz is illeszkednie kell a felhasznált kőnek, mind színben, mind a felület kialakításában. Egy erősen rusztikus belső kőburkolathoz például csak egy masszív tömörfa bútort tudnék elképzelni. Ma már a kőkereskedésekben a legkülönfélébb színű hasított kő kapható, így a színek kombinációjának csak a képzelőerő szabhat határt.

További kérdéseket vet fel a beltéri kőburkolatok tisztíthatósága. A kőanyag szemcsés szerkezete, felületének rusztikussága fordítottan arányos annak tisztíthatóságával. Egy selymes felületű mészkő esetében nem kell aggódnunk, hogy a kosz beeszi magát a pórusokba, viszont a porózusabb, durvább homokkő felületét a felrakás után érdemes valami felületlezáró anyaggal kezelni.

Fűrészelt kockakő és hasított kő kombinációja Balatonfüreden a Horváth ház teraszán

Két oldalt párhuzamosan tört falburkolókö teli fugával

A kőburkolatok értékét – a természetes felületük és esztétikai értékük mellett – időtállóságuk jelenti. Ha már egyszer rászánja valaki magát arra, hogy a számára megfelelő követ kiválassza, megfelelő szakemberrel beépíttesse, akkor erre a célra csak bevizsgált, minősített és tanúsított termékeket használjon.

Bármilyen követ is választunk akár kívülrre, akár belső térbe, a végeredmény szempontjából nagyon fontos tényező a kivitelezés minősége, a mesterember gondossága. Az ilyen falburkolatoknál főleg a fugázás az, ami kellő türelmet, anyagismeretet és odafigyelést igényel. A legjobb, ha ennél a munkafázisnál a megbízó is a helyszínen tartózkodik.

Szöveg és kép: Szántó András
www.karmacsko.hu

KARMACSKŐ

ami természetes...

Karmacskő, Keszthelyi kő,
Budakeszi kvarcos homokkő burkolatok,
kertépítő kövek, kerti szökőkutak
saját bányákból származó nyersanyagból.

FLORAQUA Kft.

8360 Keszthely, Bécsi kapu u. 5.
Telefon: (06-83) 510-440
www.karmacsko.hu

2092 Budakeszi,
Pátyi út 57. köztem
Telefon: (06-20) 479-7597

